

Ako sme v roku 2019 investovali

Prehľad najvýznamnejších investičných akcií za minulý rok.

Rozhovor s Martinom Čičvákom

Úspešný tvorca a režisér M. Čičvák je spojený s Košicami nielen pracovne

Všetci sme jedna rodina

Predškolačky v rámci projektového vzdelávania precestujú celý svet.

ŤAHANOVSKÉ

noviny

4/2019

Štvrtročník MČ Košice - Sídliisko Ťahanovce

Ročník XVI

December 2019

VÁŽENÍ ŤAHANOVČANIA, ĎAKUJEME!

V mene vedenia mestskej časti, poslaneckého zboru i celého úradu ďakujeme za podporu, vďaka ktorej nastal rozvoj, veľa sa nám toho podarilo a vďaka Vám máme aj ďalšie vízie, ciele a snahu robiť veci ešte lepšie.

V minuloročných voľbách ste si zvolili novú samosprávu. Na starostovskú stoličku zasadol nový starosta a vymenila sa aj časť poslaneckého zboru. Od zloženia ich sľubu začala naša aktívna práca až do konca volebného obdobia v roku 2022.

Chcel by som touto cestou poďakovať kolektívu zamestnancov miestneho úradu za ich usilovnú prácu, poslancom za ich aktívny prístup, poďakovať za podporu miestnym podnikateľom a vám, obyvateľom sídliska, bez ktorých by to nešlo.

Hlavné úspechy 2019:

- V roku dobrovoľníctva sa v našej mestskej časti uskutočnilo množstvo dobrovoľníckych aktivít. Na jar a jeseň sme čistili sídlisko v rámci Dňa pre sídlisko, kde sa v oboch prípadoch zapojilo cez 150 dobrovoľníkov, zbavili sme po rokoch nadchod nad Americkou triedou hrdze, uskutočnili sme dve veľké zbierky vecí a pomohli vďaka vám sumou 2.367,-€ rôznym charitatívnym organizáciám. Do dobrovoľníckych aktivít na našom sídlisku sa aktívne zapojila arcidiecézna charita, klienti ktorej nám pomohli maľovať zábradlia

a lavičky a odviekli kusisko užitočnej práce. Poďakovanie patrí aj významnej podpore Dobrovoľníckeho centra KSK, Dobrovoľníckeho centra Košíc, Združeniu žien Slovenska a ďalším organizáciám. V súvislosti s rozvojom dobrovoľníctva sme prijali Stratégiu podpory rozvoja dobrovoľníctva v našej mestskej časti a zapojili sme sa do firemného dobrovoľníctva.

- Vybojovali sme z rozpočtu mesta, za síce striktných podmienok, ale tie sme aj splnili, 105.000,-€ a tie investovali do opravy chodníkov, úpravy bezbariérových prístupov, dvoch detských ihrísk a úpravy časti pasáže.
- Získali sme prevažne od sponzorov 20.000,-€ mimorozpočtových zdrojov.
- Vysadili sme 85 stromov a získali aj ďalších 20 stromov od Správy mestskej zelene.
- Zrekonštruovali sme dve ihriská.
- Zriadili sme zákaz státia veľkorozmerných nákladných áut vo vnútri sídliska.
- Zorganizovali sme pre Vás množstvo kultúrnych a športových podujatí, medzi ktorými bolo veľa nových podujatí.
- Podporili sme zamestnanosť cestou využitia projektov EÚ zamestnaním 3 zamestnancov.
- Zabezpečili sme pre Vás funkčnosť ďalších prostredností kamier, aby sa zvýšila bezpečnosť na sídlisku.
- Pripravili sme ďalšie projekty na zlepšenie prostredia, v ktorom žijeme (parkovací dom na Pekinskej, parkovacie miesta na Sofijskej), ale aj v oblasti kultúry, športu, bezpečnosti, poriadku, dobrovoľníctva, ktoré sa budeme snažiť postupne realizovať.

Čaká nás ďalší náročný rok a verím, že nám zachováte priazeň, že budete podporovať správne rozhodnutia svojimi podnetmi, ktoré budeme podľa možnosti riešiť čo najskôr.

V tomto nádhernom, aj keď uponáhľanom, predvianočnom období sa teším na všetky osobné stretnutia na našich vianočných trhoch a na trhoch v centre mesta, kde sa po dlhom čase Sídliisko Ťahanovce opäť zapojilo do celomestského programu.

Dovolím si všetkým zapriať pokojné, požehnané Vianoce a do roku 2020 zaželať, aby sme vykročili spoločne a spoločne prekonávali prekážky, dosiahli stanovené ciele a naše úsilie aby menilo veci k lepšiemu.

Bohatý stôl, výbornú rybu, sviatočnú večeru, čo nemá chybu. Hromadu darčiekov, čo srdce pohladia, rodinu, priateľov, čo nikdy nezradia. V novom roku si napíšte do svojich srdc, že každý deň je najlepším dňom vášho života.

To vám prinesie to najcennejšie, čo vám môže život dať.

Miloš Ihnát
váš starosta

„Umenie je rovnocenné vede – tiež objavuje svet okolo nás, len inými prostriedkami“

Úspešný tvorca a režisér **Martin Čičvák** je spojený s Košicami nielen pracovne (úspešnými inscenáciami hier *Richard III* z roku 1999, či súčasne inscenovanými hrami *Urna na prázdnom javisku*, *Pygmalion*, *List G. Husákovi*). Vieme o ňom, že je rodený Košičan, hoci už 20 rokov žije a pôsobí v Prahe. Možno ale málokto vie, že domov sa vracia na sídlisko Ťahanovce.

Pri príležitosti premiéry hry *Pygmalion*, ktorá bola v Štátnom divadle Košice 8. novembra, sme režisérovi Martinovi Čičvákovi položili zopár otázok:

Vaše návraty do Košíc sa v poslednom čase zintenzívnili, úspešne uvádzate v tomto roku až tri inscenácie v Štátnom divadle Košice, môžeme to vnímať aj ako istý Váš návrat domov?

Som vďačný Činohre Štátneho Divadla Košice, že sa rozhodli uviesť moju hru *Urna na prázdnom javisku* v réžii talentovanej divadelníčky Ivany Uhlířovej. Nie je ideálne, ak si autor inscenuje hru sám, aj keď prvé uvedenie som v pražskom Činohernom klube režíroval. Ale na košickej premiére som si uvedomil, aký tu je talentovaný a inšpiratívny súbor – a takisto ako sa v Košiciach strašne dobre cítim. Aj napriek domovu, ktorý som pre svoju manželku a naše tri deti postavil v Prahe, v Košiciach mám korene, ktoré som si opäť raz uvedomil, až keď som tu zase strávil dlhší čas. Som interným režisérom Činoherného Klubu, stálym hosťom Divadla na Vinohradech, Divadla Aréna v Bratislave a Národného Divadla v Brně – nie je pre mňa v týchto krásnych povinnostiach ľahké nájsť spoločný termín, ktorý by vyhovoval aj druhej strane. *Pygmalion* sme s Milanom Antolom plánovali približne tri roky (minulú sezónu som dal prednosť Vígszínházu v Budapešti, kde sa mi podarilo naviazať úžasnú a inšpiratívnu spoluprácu, ktorá by mala pokračovať). Osobne som nesmierne šťastný, že som *Pygmalion* mohol inscenovať práve v Košiciach: hra je postavená na niekoľkých jazykových kultúrach, úrovniach a dialeктоch – v celom Česko-Slovensku pre túto hru neexistuje ideálnejšia pôda, ideálnejšia sociálna klíma ani krajší a vzrušujúcejší kontrast medzi jazykom ulice a „oficiálnou“ rečou. S riaditeľom činohry Milanom Antolom sme ďalší môj „návrat domov“ začali plánovať na rok 2021 – dúfam, že všetko vyjde, tak ako sme to predbežne predjednali.

Základnými atribútmi Vašej tvorby sú fantazijná originálna nápaditosť, imaginatívnosť, svojbytné divadelné čítanie a pôsobivá vizuálnosť v scénografii a kostýmoch. Môžeme si tieto znaky spojiť s tým, v akej rodine ste vyrastali?

Narážate na môjho strýka, akademického maliara Michala Čičváka, ktorého prácu som ako dieťa nesmierne obdivoval, nie však jeho životný štýl – Mišo bol génius so všetkým, čo k tomu patrí. Byť režisérom znamená neprestajné štúdium: vždy pred Vami stojí hra, ktorú tvorí jej vlastný autentický život, vlastné fyzikálne zákony, vlastné etické aj estetické normy – každá hra

je uzavretý univerzum, komplexný kozmos, ktorý treba absorbovať, pochopiť, akceptovať. Autor vždy prichádza z iných dejinných súvislostí, nesie v sebe vždy iné politikum, vždy iné osobné traumy a témy – to všetko režisér musí cez seba pretaviť, skoncentrovať to do esenciálneho „zrna“ a toto „zrno“ zasadiť do hercov a dovoliť mu, aby vykličilo. (Odpustite pátos, snažím sa byť stručný...) Osobne potrebujem mať zadanie (hru, alebo tému) rok pred premiérou – rok je ideálna doba, aby ste všetko našťudovali a nechali to v sebe kvasiť, kým sa s ľahkosťou a porozumením pustíte do hercov.

Ste známy tým, že uvádzate adaptácie hry klasikov, ale aj súčasnú tvorbu, i vlastnú tvorbu. Vaše ponímanie inscenácií je svojské a nápadité a váš repertoár je veľmi široký. Čo vás oslovuje najviac a akým predlohám sa vyhýbate?

Vyhýbam sa tzv. repertoárovým kusom – čiže dramaturgii, ktorá je tu len na to, aby za každú cenu naplnila kasu. Samozrejme, že vždy túžim, aby inscenácia bola „kasa stück“, aj *Master Piece* v jednom – ale aj keď veci robíte pri plnom vedomí a svedomí, vždy rovnako poctivo a intenzívne, divadlo je komplikovaná alchymia: zrazu vás prijme odborná verejnosť, ale nie publikum, alebo len časť publika, alebo máte úspech na festivaloch v zahraničí, ale nie doma, alebo to jednoducho celé perfektne zaklapne a inscenácia je beznádejne vypredaná a zároveň nominovaná na ceny – pokorne priznávam, aj také mám. Podstatou však je, aby látka (text, predloha) bola kvalitná – aby kultivovala, aby bola výzvou pre celý inscenačný team – umenie je rovnocenné vede: tiež objavuje svet okolo nás, len inými prostriedkami. A ako vo vede – aj nepodarený pokus sa počíta, pretože od teraz každý vie, že takto nie.

Aký je váš vzťah k opere?

Milujem a robievam – aj keď nie tak často. Naposledy Verdieho *Macbeth* v Opere Pražského Národného Divadla. Vyštudoval som činohernú réžiu, nevyznám sa v notovom zápise, ak mám inscenovať operu – musím sa ju celú naučiť naspamäť, aby som vedel pracovať s jej časom, jej rytmom – inscenovať hudbu. Operné domy plánujú strašne dopredu – zadanie dostávajú minimálne dva roky dopredu, čo je pre mňa ideálny čas na prípravu. Ak sa pýtate – momentálne žiadne konkrétne zadanie na operu nemám, prebehli isté „námluvy“ s novým vedením Pražskej opery, ale termín sme ešte nestanovili. Takže zostávam verný činoherným domom.

Chystáte v budúcnosti nejakú ďalšiu spoluprácu s košickým divadlom?

Chystáme, vymýšľame, hľadáme termíny aj témy. Ale čo sa týka Košíc – pri tejto mojej pracovnej sťaži som si uvedomil, ako nedôstojne sa všetky tri súbory tlačia v tej jednej historickej budove – ťahajú sa o termíny, všetko prebieha v neustálom prese a úspešnú vec nie je možné reprízovať, koľko si zaslúži. Myslím si, že Košice potrebujú krásne nové cca 450 miestne divadlo – architektonický skvost, na ktorý budú Košičania hrdí a do ktorého budú chodiť s rovnakou láskou, ako do historickej budovy. Košice predsa nie sú menej ako Plzeň, ktorá si k svojej historickej budove postavila za 40 miliónov Eur nové divadlo (rovnako Ostrava, Brno atď.) – Košice sú veľkomesto s úžasným kultúrnym podhubím a neuveriteľne inšpiratívnu energiou. Nové divadlo na seba naviaže talentovaných ľudí všetkých možných profesií a Košice sa stanú stredo európskym kultúrnym centrom. Pred Bratislavou na diaľnici sú billboardy (reklama) so sloganom: ŠI ŠE NEOTOČIL? VRAC ŠE! – nech ide o to, aby tento billboard nemal kto čítať, povedzte - nemám pravdu?

Sú Vianoce príležitosťou prísť do Košíc a navštíviť Ťahanovce? Ako zvyknete tráviť vianočné sviatky?

Bachledova Dolina – každý rok.

Zhovárala sa: Janka Rajňáková
Foto: Daniel Čičvák

Všetci sme jedna rodina

„Niekedy vidíme iba to, akí sú ľudia od nás odlišní. Ale keď sa lepšie prizrieme, môžeme vidieť, akí sme si všetci podobní.“

Princezná Jasmína (Aladin)

Už pätnásť rokov je posledný novembrový týždeň v Materskej škole Melánie Nemcovej na Budapeštianskej 3 v Košiciach týždňom globálneho vzdelávania realizovaného v spolupráci s organizáciou North-South Centre pri Rade Európy so sídlom v Lisabone. Globálne vzdelávanie otvára myseľ a oči ľudí voči komplexnej realite sveta a prebúdzá potrebu prispieť k väčšej spravodlivosti, rovnosti, udržateľného a dôstojného spôsobu života pre všetkých.

Projektové vyučovanie, ktorého názov je **Všetci sme jedna rodina**, umožňuje predškólakom celý týždeň „cestovať po svete“. Je to týždeň aktivít približujúcich rôznorodosť života ľudí na Zemi, spoznávania ich rozmanitosti, odlišností a výnimočnosti. Škôlkari poznávajú, aký rôznorodý a nádherný je náš svet. Vie však byť aj smutný, nespravodlivý a zlý. Je to rozprávanie o ľudskej blízkosti a vzájomnom akceptovaní sa, o empatii a o vnímaní ľudskej rozličnosti ako našej výnimočnosti, nie nedostatočnosti a je v dimenzii blízkej detskému chápaniu. Zážitkovou formou spoznávajú krajiny, národy a národnosti, ich kultúru, zvyky a spôsob života, a to prostredníctvom životných príbehov svojich rovesníkov žijúcich v týchto krajinách. Stretávajú sa s inostrancami, ktorí žijú v našej krajine, rozprávajú sa s ľuďmi, ktorí pracovali v ďalekých krajinách, učia sa nebyť ľahostajnými k osudom tých, ktorých nepoznáme. Dotýkajú sa doposiaľ nepoznaných vecí, ktoré pochádzajú z iných kontinentov. Hrajú sa také hry, aké majú radi černošské, indiánske či eskimácke deti, obliekajú sa do takých šiat, aké sú pre ne typické. Ochutnávajú exotické jedlá, stavajú si tee-pee a vyrábajú výrobky plné rôznych zaujímavých vzorov a nápadov inšpirované zahraničím. Na záver týždňa budkáčikovia symbolicky vypustia do neba balóniky so želaniami pre všetky deti na svete.

Na základe poznávania súčasnej multikulturality však projekt **Všetci sme jedna rodina** deti upozorňuje aj na slovenskú výnimočnosť, či jedinečnosť každého z nás v tomto kontexte.

Globálne vzdelávanie teda nie je len zemepisná a národopisná náuka o vzdialených krajinách, je to aj spôsob, ako učiť deti vnímať sa a počúvať navzájom. Porozumieť si, rešpektovať iných aj seba, pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Učí ich ako sa správať k handicapovaným. Vedieť sa tešiť z prítomnosti ostatných, z toho, že nech sme akokoľvek odlišní, alebo možno práve preto, sme si takí podobní v tom, čo potrebujeme a po čom túžime.

Lenka Adzimová

Foto: Archív MŠ M. Nemcovej, Budapeštianska 3

Tohtoročná Ťahanovská ruža už má svojich víťazov

V zasadačke miestneho úradu 21.11.2019 zneli opäť ľudové piesne. Spievali žiaci základných škôl z našej mestskej časti, ktorí súťažili v troch vekových kategóriách na Ťahanovskej ruži. Vzťah k tradičnej kultúre a spevácky talent bol zúročený v prednesoch súťažiacich i v príprave žiakov pedagógmi všetkých troch základných škôl na sídlisku. Ich výkony okrem odbornej poroty ocenili aj starosta mestskej časti Miloš Ihnát a prednostka miestneho úradu Beáta Zemková, ktorí boli hosťami podujatia. A tu sú výsledky tohtoročnej speváckej súťaže:

1. kategória:	2. kategória:	3. kategória:
1. Marek Papcún	1. Viktória Fertáčová	1. neudelené
2. Amália Vasková	2. Eliška Kosinová	2. Veronika Tomajková
3. Anita Wilková	3. Samuel Macko	3. Miroslava Dercová

Janka Rajňáková

Foto: Dominika Richweisová

Prvý sneh 2. decembra 2019

Prvý sneh 2. decembra 2019 začal preverovať pripravenosť mesta i mestskej časti na zimnú údržbu. Spor o to, kto bude čistiť chodníky, je, zdá sa, vyriešený, nakoľko mesto Košice nedávno v RTVS priznalo svoju povinnosť zabezpečovať údržbu na všetkých komunikáciách, ku ktorým má vlastnícky alebo správcovský vzťah. Podľa slov hovorca mesta modré tabuľky označovali iba komunikácie, ktoré nebudú čistené strojovo. Podľa plánu zimnej údržby sú modrou značkou označené komunikácie, ktoré nie sú vo vlastníctve mesta, prípadne ide o komunikácie, ktoré sú paralelné, duplicitné, prípadne vnútroblokové komunikácie. Rovnaká povinnosť zostala aj mestskej časti. Na sídlisku Ťahanovce je spracované usmernenie, ktoré vymenúva, o ktoré komunikácie presne sa mestská časť v zime stará.

Sídlisko Ťahanovce po dobrých skúsenostiach z minulého roku venuje zimnej údržbe zvýšenú pozornosť. Na webovom sídle je spracovaný komplexný materiál s prioritami a odkazmi na operačný plán zimnej údržby mesta Košice a na všetkých kompetentných. Počas vianočných sviatkov bude v mestskej časti pohotovosť, aby v prípade výdatného sneženia nemal nikto z obyvateľov problém s neočisteným chodníkom.

V tejto súvislosti samospráva prosí v prípade dlhodobého intenzívneho sneženia o súčinnosť aj domové samosprávy a samotných obyvateľov mestskej časti.

Užitočné kontakty:

Zelená linka KOSIT - podnety, otázky:

0800 153 748, zimna.udzba@kosit.sk

Dispečing KOSIT - aktuálny stav a výkon

zimnej údržby: dispcastota@kosit-as.sk

+ 421 907 548 620 / + 421 918 696 157,

Fb KOSIT- Za čistejšie Košice

Dispečing MČ Košice-Sídlisko Ťahanovce:

055 / 636 25 82, 636 04 30, 636 70 58

Vyhodnotenie Ťahanovskej tenisovej ligy

Vítazi: Extraliga	1. miesto: Matej Balaž 2. miesto: Oki Janočko 3. miesto: Peter Čulka
1. liga	1. miesto: Pavol Frimer 2. miesto: Marek Kolesar 3. miesto: Filip Reichstädter
2. liga	1. miesto: Michal Falat 2. miesto: Jozef Figel 3. miesto: Karol Jecko
Organizátor ligy:	Miroslav Janitor MČ-Sídliisko Ťahanovce

Vítazom blahoželáme

Pozývame vás na

PLES MESTSKEJ ČASTI 2020

Košice – Sídliisko Ťahanovce

Piatok 14. februára 2020 o 18.00 hod

Reštaurácia Gloria Palac Košice

Konzumné : 30 €

Informácie a rezervácia lístkov:
Miestny úrad, tel.č. 636 04 30, 0905 499 460

Pozvánka na Vianočné podujatia

- **Ťahanovské vianočné trhy**
v **piatok 13. decembra**

pred miestnym úradom Americká trieda 15, Košice
predajné trhy s vianočnými ozdobami a dekoráciami,
kultúrny program v podaní ťahanovskej mládeže,
vianočný punč a vianočná kapustnica

- **Košické rozprávkové Vianoce**
v **nedelju 15. decembra**

**Program pripravila mestská časť
Košice-Sídliisko Ťahanovce**

IMMACULATA

17:00 - PRIŠLI SME VÁM ZAVINŠOVAŤ

Vianočná nádielka spišských kolied a vinšov,
tradičných vianočných kolied umocnená krásnymi
pesničkami adventného obdobia, v ktorom účinkujú detský
folkórny súbor Viganček a talentované deti
z MŠ na Havanskej ulici, ZŠ na Belehradskej ulici
a ZŠ a MŠ sv. Gorazda na Juhoslovanskej ulici

-redakcia-

POĎ SA S NAMI UČIŤ KORČULOVAŤ

Nábor detí do
hokejovej prípravky
HK Sršne Košice

Kde?
Aréna Sršňov, Drábova 3, Košice - sídl. KVP

Kedy?
Utorok 16:35 hod., sobota 09:10 hod.

Celoročne Deti od 4. rokov

Prvé 3 tréningy zdarma Dalšie len za 40 Eur mesačne

Nevadí že si nikdy nestál na korčuliach

Stačia ti len oteplovačky a zimné rukavice

Prines si zo sebou korčule, hokejku a prilbu (stačí aj lyžiarska)

Vieme aj zapožičať

Kontakt:
Marek Mergleský info@arenasrsnov.sk
0905 622 145 www.arenasrsnov.sk

ŤAHANOVSKÉ noviny

Vydáva: Mestská časť Košice-Sídliisko Ťahanovce na základe registrácie EV 3486/09, ISSN: 1338-9203 Náklad: 7500 ks. Tlač: Rotaprint, s.r.o.
Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: MÚ MČ Košice-Sídliisko Ťahanovce, Americká trieda 15, 040 13 Košice, IČO: 00691071 Kontakt:
+421 55 636 04 30, noviny@tahanovce.sk Redakčná rada: JUDr. Beáta Zemková - predseda, Mgr. Ing. Miloš Ihnát, Ing. Janka Rajňáková,
Miroslav Janitor, Mgr. Mária Horváthová, PhDr. PaedDr. Uršula Ambrušová, PhD. Grafická úprava: Ing. Zvonimír Záviš. **NEPREDAJNÉ!**